

گاباپتین و علائم ترک در درمان بیماران وابسته به مواد مخدر

دکتر غلامرضا خیرآبادی^۱، دکتر منصور رنجکش^۲، دکتر محمد رضا مرآثی^۳، دکتر مهرداد صالحی^۴

۱- روانپژشک و استادیار مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (مؤلف مسؤول) kheirabadi@bsrc.mui.ac.ir

۲- دستیار روانپژشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳- اپیدمیولوژیست و استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۴- روانپژشک و استادیار گروه روانپژشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

خلاصه

زمینه و هدف: هدف از این مطالعه بررسی اثر گاباپتین بر کنترل علائم ترک در بیماران وابسته به مواد مخدر که بصورت سرپایی تحت رژیم ترک مواد مخدر هستند.

روش بررسی: مطالعه دوسوکور، تصادفی، از نوع پلاسبو-کنترل که در مرکز تخصصی ترک اعتیاد سرپایی بیمارستان نور شهر اصفهان بر روی ۴۰ بیمار سرپایی، مدد و زن، سن بین ۲۱-۶۱ سال که براساس معیارهای DSM-IV وابسته به مواد مخدر بودند انجام شده و در گروه درمان روزانه ۹۰۰ میلی گرم گاباپتین به درمان روزمره که بصورت سه زدایی به کمک متادون-Methadone (SOWS) Assisted Detoxification (MAD) بوده است اضافه شد. شدت علایم مختلف ترک مواد اپیوئیدی بواسیله Subjective Opiate Withdrawal Scale در شش مرحله اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: علی‌رغم برتری نسبی گاباپتین در کنترل ترک بعضی از نشانه‌های ترک، اختلاف معنی‌داری بین دو گروه دیده نشد.

نتیجه‌گیری: افزودن روزانه ۹۰۰ میلی گرم گاباپتین به رژیم درمانی MAD در ترک مواد مخدر ارجحیت معنی‌داری نسبت به پلاسبو در کنترل این علایم ندارد.

کلید واژه‌ها: گاباپتین، وابستگی به مواد، علایم ترک، اپیوئید

وصول مقاله: ۸۶/۱۱/۸ اصلاح نهایی: ۸۶/۱۲/۲۰ پذیرش مقاله: ۸۶/۱۲/۲۲

مقدمه

علایم ترک می‌باشد (۲). کلونیدین که یک آلفا ۲ آگونیست می‌باشد و بطور وسیع برای درمان علایم ترک استفاده می‌شود، باعث عوارض جانبی زیادی مانند خواب آلودگی، خستگی، بیحالی و خشکی دهان و بویژه هیپوتانسیون (پایین افتادن فشار خون) می‌شود، در حقیقت برای مدیریت علایم ترک از کلونیدین بدليل عوارضش کمتر استفاده می‌شود (۳).

با توجه به اینکه درمانهای فعلی خیلی رضایت بخش نیستند، یک علاجه‌ای در مورد به کارگیری راهکارهای دارویی جایگزین بوجود آمده است. علت اصلی برای

قطع مصرف مواد افیونی (Opiate) در افراد وابسته غالب باعث درد شدید کمر و پاها می‌شود که این درد همراه با بی‌قراری بوده و باعث بروز سندروم پای بی‌قرار می‌شود، که تمامی این علایم ناشی از پدیدهایی است که Goldstein آن را سندروم تحریکی پس از مهار نامید (۱).

اگرچه مهار کامل علایم و نشانه‌های ترک مواد افیونی غیر ممکن است اما درمان دارویی این علایم، مانع عود مصرف می‌شود. داروهای آگونیست آلفا ۲ آدرنرژیک، از داروهای اصلی غیر اپیوئیدی برای درمان

موقعيت آميز در بسياري از اختلالات بویژه درد مزمن و دردهای نوروباتيك مورد استفاده قرار گيرد (۱۴, ۱۵). اين شواهد نشان مى دهند که احتمال دارد گاباپتین يك انتخاب مفید برای کاهش حالتی باشد که باعث افزایش درک درد مى شود و اين پدیدهای است که در سندروم ترك مواد اپيوئيدی رخ می دهد و از آنجایی که داروهای ضد التهاب غير استروئيدی (NSAID) اثرات كمتری در چنین حالات دردناک دارند و کاربرد مواد اپيوئيدی هم ممنوع می باشد، بنظر مى رسد که استفاده از گاباپتین يك ایده و فکر منطقی برای مقابله با دردهایی است که در افراد معتاد دیده می شود. در اين راستا ما اين مطالعه را با هدف تعیین اثر گاباپتین در بیماران سرپايانی که درمان ترك مواد را سپری می کنند، انجام دادیم.

روش بررسی

اين مطالعه يك بررسی تجربی از نوع دو سو کور، تصادفی پلاسبو-کنترل به منظور تعیین اثر بخشی افروزن گاباپتین به رژیم درمانی سم زدایی به کمک متادون Methadone Assisted Detoxification (MAD) است که طی ۳ هفته در مرکز تخصصی ترك اعتیاد سرپايانی بیمارستان نور اصفهان با نظارت مرکز تحقیقات علوم رفتاري دانشگاه علوم پزشکي اصفهان انجام شده است.

۴۰ بیمار با سن ۲۱-۶۱ سال که از نظر وابستگی به مواد، واجد معیارهای DSM-IV بودند، وارد مطالعه گردیدند. همه بیماران حداقل در طول يك سال گذشته معیارهای وابستگی به اپیوم را داشتند و دوز اپیوم مورد استفاده هم برای حداقل يك ماه قبل از مطالعه ثابت بود. اين بیماران هیچ دارو یا مواد ديگری به جز سیگار برای

استفاده از داروهای ضد تشنج در بیماران استفاده کننده از مواد، فقدان پتانسیل اعتیادزايه این داروها می باشد و از طرفی با توجه به اين که نقش مکانیسمهای Kindling در سندروم ترك و اختلالات روانپزشکی همراه به اثبات رسیده است، تمایل به استفاده از داروهای ضد تشنج بیشتر شده است (۴). گاباپتین يك داروي ضد تشنج می باشد که برای بیماران مقاوم به درمان در صرع پارشیال که با یا بدون تشنج تونیک کلونیک ژنراлизه هستند، اثر دارد. که به همراه داروهای ديگر ضد تشنج برای بیماران تجویز می شود (۵).

مورد استفاده اصلی گاباپتین به جز اثر ضدتشنجی، دردهای نوروباتيك است (۶). بعضی از مطالعات اثرات بالقوه گاباپتین را درمان علایم ترك الکل و کوکائین گزارش کرده‌اند (۷, ۸). در مطالعه ديگری ديده شده که گاباپتین در درمان وابستگی به مواد، هم در فاز سم زدایی حاد و هم در فاز تشتیت، يك داروي مهم است (۹). همچنین نشان داده شده است که تجویز تک دوز گاباپتین (mg ۱۲۰۰) در بیمارانی که رادیکال ماستکتومی شده‌اند، در کاهش مصرف مورفين و درد بعد از عمل مؤثر است (۱۰).

جوز-مارتینز (Jose Martinz Rage) بعد از تجویز گاباپتین (که به داروهای ديگر بیمار اضافه شد) در هفت بیمار وابسته به هروئین، نتیجه‌گیری کرد که گاباپتین می تواند استفاده درمانی در درمان بیماران وابسته به Opiate داشته باشد (۱۱). دلیل این مسئله این است که گاباپتین با مهار انتخابی کانالهای کلسیمی باعث افزایش نوروتانسیتر گابا شده، و این خود باعث تعديل اثر آسیدهای آمینه تحریکی در محل رسپتورهای NMDA می شود (۱۲, ۱۳). که این افزایش آسید آمینه‌های تحریکی در دوره ترك در بیماران اتفاق افتد و گاباپتین باعث تعديل این تحریک می شود. این موضوع سبب شده است تا گاباپتین بطور

علاوه بر این دوز متادون بر اساس علایم ترک و نشانه‌هایی که بعد از قطع اپیوم در طی ۳ روز اول دیده می‌شود، تنظیم شد. پس از تنظیم دوز متادون در ۳ روز اول و تثیت شرایط بیماران، از روز چهارم به بعد روزانه ۷/۵٪ دوز اولیه آن در طی ۱۴ روز کاهش یافته و در پایان روز چهاردهم (روز هفدهم بعد از شروع مطالعه) قطع می‌شد.

مقیاس Subjective Opiate Withdrawal Scale

(SOWS) برای بررسی شدت علایم مختلف ترک انتخاب شد که این مقیاس در طی ۶ مرحله که شامل روز اول (به عنوان Base Line)، روز ۴ (روز اول کاهش دوز متادون) روزهای ۷، ۱۰ و ۱۸ (روز پایان درمان متادون) و روز ۲۱ (پایان سم زدایی با نالوکسان) توسط رزیدنت روانپژشکی همکار طرح تکمیل می‌شد.

این مقیاس شامل ۱۶ علامت است که بیماران شدت آن را از صفر (بدون علامت) تا ۴ (حداکثر شدت) بیان می‌کنند و روایی و پایایی آن برای ثبت شدت علایم ترک مواد اپوئیڈی در یک محدوده وسیع، ثابت شده است (۱۶).

داده‌ها بوسیله نرم افزار SPSS ۱۳ آنالیز شد، مقایسه اطلاعات پایه بین دو گروه با t-test آنالیز شد. تفاوت‌های آماری در شدت علایم ترک با کنترل تأثیر سن و دوز مصرف متادون در شش مرحله اندازه‌گیری در مطالعه با آزمون آماری Repeated Measure انجام شده و از Mann- u- Whitney test SOWS بین گروه کنترل و گروه دارو استفاده شد.

یافته‌ها

۴۰ بیمار سرپایی، ۳۷ مرد و ۳ زن که سن بین ۶۱- ۲۱ سال داشتند و معیارهای DSM-IV از نظر وابستگی

یک دوره ۲ ماهه قبل از ورود به مطالعه استفاده نمی‌کردند.

بیماران با اختلال مازور روانپژشکی، بیماری جسمی حاد، بیماری ارگانیک مغزی و عقب افتادگی ذهنی و همچنین زنان باردار و شیرده وارد مطالعه نگردیده و از تمام بیماران پس از توضیحات کامل و کافی در مورد طرح، یک رضایت نامه کتبی که به تأیید کمیته اخلاقی مرکز تحقیقات علوم رفتاری رسیده بود، اخذ شد.

افراد مورد مطالعه بصورت تخصیص تصادفی زوج و فرد به دو گروه تقسیم شدند و هر دو گروه رژیم درمانی متداول سم زدایی به کمک متادون (MAD) را دریافت می‌کردند و علاوه بر آن به گروه درمان گاباپتین و به گروه کنترل پلاسبو اضافه شد. تمام مراحل مطالعه در شرایط دو سو کور انجام شده و بیماران با یک سیستم اتوماتیک تصادفی شده ۱ به ۱ وارد گروههای مورد مطالعه می‌شدند.

در طول مطالعه، لیست تصادفی شده کاملاً مخفی باقی ماند و فقط بعد از تکمیل مطالعه این لیست رمزگشایی شد.

گاباپتین و پلاسبو در کپسولهایی که شکل ظاهری یکسانی داشتند بین بیماران توزیع شد. بیمارانی که به صورت تصادفی در گروه پلاسبو بودند، به تعداد مشابه گروه گاباپتین، کپسول دریافت می‌کردند. دوز گاباپتین از روزانه mg ۳۰۰ در روز اول به روزانه mg ۹۰۰ در سه نوبت روزانه در روز سوم افزایش یافت. این دوز تا انتهای مطالعه ادامه داشت. داروهای دیگر که برای درمان علائمی لازم بود هم اضافه شد (کلونیدین، اکسازپام، ترازودون). متادون در یک محدوده دوز بین ۲۰-۶۵ mg بر اساس مقادیر اپیومی که هر بیمار در ماه قبل از ورود به مطالعه استفاده می‌کرده است، تعجیز شد.

شده با گاباپتین (mg ۹۰۰ در روز) یا پلاسبو که به رژیم سم زدایی به کمک متادون (MAD) اضافه شده است را نشان داده و جدول ۲ آنالیز آماری این تفاوتها را با در نظر گرفتن اثر سن و دوز متادون مصروفی بر شدت علایم ارایه می‌دهد.

به این‌روزه از نظر مطالعه شدن، بین دو گروه از نظر متوسط سن، دوز متادون و دیگر داروهای تعجیزی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p > 0.05$).

جدول ۱ میانگین و انحراف معیار (S.D) شدت علایم ترک را در هر مرحله از بررسی، در بیماران درمان

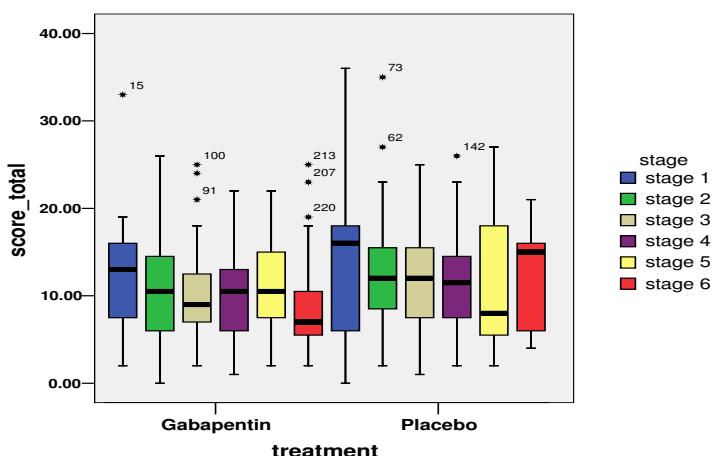
جدول ۱: میانگین شدت علایم ترک در هر مرحله از بررسی در گروه گاباپتین و گروه پلاسبو

مرحله بررسی	گروه گاباپتین						گروه پلاسبو					
	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد
مرحله اول	۱۳/۷	۴/۰	۱۰/۴	۱۴/۹	۲/۰	۷/۳	۱۲/۶	۲/۰	۸/۹	۱۲/۳	۲/۰	۷/۳
مرحله دوم	۱۲/۳	۴/۰	۸	۱۳/۴	۲/۰	۶/۵	۱۱/۲	۲/۰	۱۱/۳	۱۲/۳	۲/۰	۶/۱
مرحله سوم	۱۱/۳	۴/۰	۵/۹	۱۱/۵	۲/۰	۶/۳	۱۱	۲/۰	۱۱/۳	۱۱/۳	۲/۰	۶/۳
مرحله چهارم	۱۱/۳	۴/۰	۶/۵	۱۲/۲	۲/۰	۶	۱۰	۲/۰	۱۱/۳	۱۱/۳	۲/۰	۶/۳
مرحله پنجم	۱۱/۳	۳/۹	۷/۲	۱۱/۴	۱/۹	۵/۴	۱۱/۲	۲/۰	۱۰/۹	۱۲/۲	۱/۷	۶/۲
مرحله ششم	۱۲/۶	۲/۰	۱۷	۱۲/۲	۱/۷	۶/۳	۹/۷	۲/۰	۱۲/۶	۱۲/۳	۲/۰	۷/۳

شکل ۱، جمع نمرات همه علایم را در هر مرحله از مراحل ششگانه ارزیابی شدت علایم در هر گروه نشان داده است، با آزمون Mann-u-whitney نشان داده شد که اختلاف معنی‌داری بین دو گروه در مورد نمرات کلی علایم وجود نداشت.

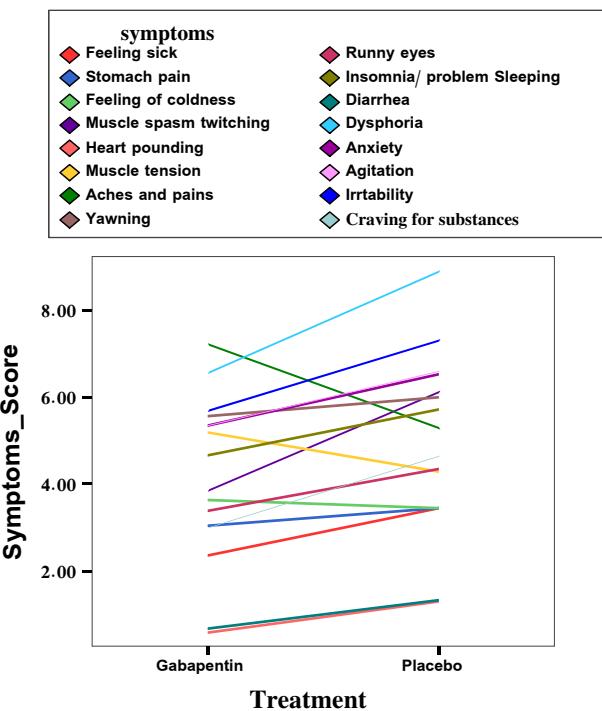
جدول ۲: آنالیز آماری تفاوت شدت علایم ترک طی شش مرحله بررسی در دو گروه، با تطبیق بر اساس سن و دوز متادون با آزمون Repeated Measure

p-value	d.f	F-test	
۰/۱۱	(۵,۳۳)	۱/۸۴	مراحل
۰/۱۴	(۱,۳۳)	۰/۸۳	گروه
۰/۱۴	(۱,۳۳)	۲/۲۴	سن
۰/۳۹	(۱,۳۳)	۰/۷۳	دوز دارو

شکل ۱: مجموع نمرات شدت تمامی علائم ترک در هر مرحله از ۶ مرحله برسی در دو گروه دارو و پلاسبو

بر اساس تست Mann-U-whitney تفاوت‌های قابل ملاحظه در شکل فوق از نظر آماری معنی دار نیست ($p > 0.05$).

شکل ۲: مقایسه جمع نمره شدت هر کدام از علایم ترک اندازه‌گیری شده در شش مرحله در بیماران گروه گابپتین و پلاسبو

می گذراند، اثر دارد (۱۷). علیرغم انتظار ما، نمرات کلی Pain and Ache بطور برجسته‌ای (نه معنی دار) در گروه پلاسبو کمتر بود که یافته‌ای متضاد با مطالعه Freye می‌باشد.

گاباپتین آنالوگ حلقی GABA می‌باشد که هم بصورت مستقیم باعث تحریک آزاد شدن گابا شده (۱۸) و هم بطور غیر مستقیم باعث افزایش سنتز گابا می‌شود (۱۹) و گفته شده ممکن است باعث مهار زیر گروه خاصی از کانالهای کلسیمی بشود (۲۰).

همه علایم و نشانه‌های ترک اپیوم بدلیل سندروم Post Inhibitory Excitatory می‌باشد (۱) و گاباپتین باعث تقویت فعالیت گابائیزیک یا تعديل آزاد شدن نوروترانسمیترهای تحریکی می‌شود (۲۱).

اگر همه علایم و نشانه‌های ترک اپیوم بدلیل مکانیسم‌های مشابه می‌باشد و اگر گاباپتین با این مکانیسم مقابله کرده و علایم و نشانه‌های ترک را کنترل می‌کند، پس چرا در مطالعه حاضر گاباپتین بر روی برخی از علایم اثر نداشت؟ و چرا بر علایمی که اثر داشته Craving for ، Irritability ، Dysphoria Muscle Spasm and Twitching ، substance اثر در قیاس با پلاسبو معنی داری نبوده است.

میانگین دوز mg ۷۳۳ روزانه گاباپتین در یک مطالعه چهار هفته‌ای Open-label Idiopathic restless leg اثر داشت (۲۲) ولی در مطالعه دیگری که به صورت پلاسبو- کنترل تصادفی شده و بر روی ۲۲ بیمار انجام شده بود در میانگین دوز بالاتر (۱۸۵۵mg) مؤثر بود (۲۳). یک trial data میانگین دوز mg ۱۸۰۰ روزانه را لازم می‌داند (۲۴). مطالعات مربوط به استفاده از گاباپتین در کنترل دردهای حاد نیز بیانگر نیاز به دوزهای بالای ۱۸۰۰mg

شکل ۲ بیانگر آنست که مجموع نمرات برخی از علایم ترک در مراحل سنجش ششگانه شدت علایم ترک در میان گروهی که با گاباپتین با دوز روزانه mg ۹۰۰ درمان شده بودند نسبت به گروه کنترل کمتر بود ولی این تفاوتها از نظر آماری معنی دار نبود (۰/۰۵>p).

بحث

تمام بیماران گروه دارو پروتکل ترک بر اساس متادون را به طور کامل طی کردند ولی یک بیمار گروه پلاسبو در مرحله ۵ بررسی و دو نفر هم در مرحله ۶ بررسی، به دلیل عدم پذیرش درمان و خود درمانی با داروهای OTC از مطالعه خارج شدند.

اختلاف معنی دار و قابل توجهی بین مقدار متادون و دیگر داروهای تجویزی در بین دو گروه وجود نداشت. این موضوع نشان دهنده این است که هر دو گروه شرایط مشابهی داشتند. با اینکه میانگین نمرات SOWS در مراحل ۱-۶ دوره ترک در گروه گاباپتین کمتر از گروه پلاسبو بود (جدول ۱) اما این اختلاف قابل توجه و معنی دار نبود (جدول ۲).

در حال حاضر ما نمی‌توانیم هیچ نوع قضاوتی در مورد اهمیت کلینیکی این اختلاف ارایه دهیم. میانگین نمرات کلی Craving for ، Irritability ، Dysphoria Muscle Spasm and Twitching ، substance بر جسته‌ای در گروه گاباپتین (شکل ۲) کمتر بود که نشان می‌دهد گاباپتین نسبت به پلاسبو در کنترل بعضی از علایم و نشانه‌های ترک مواد برتری دارد.

Freye (۲۰۰۴) گزارش کرد که گاباپتین به عنوان یک عامل Anti-hyperalgesic در تسکین بی‌قراری Hyperalgesia (restlessness) و (۲۴) ایجاد می‌نماید در بیمارانی که سم زدایی سریع مواد مخدر را

تشکر و قدردانی

از خانمها ایراندخت عظیمی و ندا سلیمانی به خاطر کمک در اجرای این پژوهه تحقیقی قدردانی می‌شود. این مقاله حاصل پایان نامه دستیاری مصوب شورای پژوهشی مرکز تحقیقات علوم رفتاری و گروه روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بوده و با حمایت مالی معاونت پژوهشی این دانشگاه انجام شده است.

می‌باشد (۲۵). بنابراین نتایج بدست آمده در این مطالعه، ممکن است بدلیل دوز پایین تر گاباپنتین باشد که در این مطالعه استفاده شد. ما قصد داریم که بدنبال این مطالعه، مطالعه دیگری را اجرا کنیم که در آن گاباپنتین با دوز دوبرابر مقدار فعلی استفاده شود.

نتیجه‌گیری

افزودن گاباپنتین با دوز ۹۰۰ میلی گرم در روز به رژیم درمانی MAD در ترک مواد مخدر برتری معنی‌داری به دارو نمایندارد.

Reference

1. Goldstein DB GA. Possible role of enzyme inhibition and repression in drug tolerance and addiction. *Biochem Pharmacol* 1961; 8: 48-53.
2. Gowing LR, Farrell M, Ali RL, White JM. Alpha2-adrenergic agonists in opioid withdrawal. *Addiction* 2002; 97: 49-58.
3. American Psychiatric Association. Practice guideline for the treatment of patients with substance use disorders: alcohol, cocaine, opioids. *Am J Psychiatry* 1995; 152: 1-59.
4. Zullino DF, Khazaal Y, Hattenschwiler J, Borgeat F, Besson J. Anticonvulsant drugs in the treatment of substance withdrawal. *Drugs Today (Barc)* 2004; 40: 603-19.
5. Marson AG, Kadir ZA, Hutton JL, Chadwick DW. Gabapentin add-on for drug-resistant partial epilepsy. *Cochrane Database Syst Rev* 2000; CD001415.
6. Rice AS, Maton S. Gabapentin in postherpetic neuralgia: a randomized, double blind, placebo controlled study. *Pain* 2001; 94: 215-24.
7. Bonnet U, Banger M, Leweke FM, Maschke M, Kowalski T, Gastpar M. Treatment of alcohol withdrawal syndrome with gabapentin. *Pharmacopsychiatry* 1999; 32: 107-9.
8. Myrick H, Henderson S, Brady KT, Malcolm R. Gabapentin in the treatment of cocaine dependence: a case series. *J Clin Psychiatry* 2001; 62: 19-23.
9. Kumar P, Jain MK. Gabapentin in the management of pentazocine dependence: a potent analgesic-anticraving agent. *J Assoc Physicians India* 2003; 51: 673-6.
10. Dirks J, Fredensborg BB, Christensen D, Fomsgaard JS, Flyger H, Dahl JB. A randomized study of the effects of single-dose gabapentin versus placebo on postoperative pain and morphine consumption after mastectomy. *Anesthesiology* 2002; 97: 560-4.
11. Martinez-Raga J, Sabater A, Perez-Galvez B, Castellano M, Cervera G. Add-on gabapentin in the treatment of opiate withdrawal. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry* 2004; 28: 599-601.
12. Field MJ, Oles RJ, Lewis AS, McVlerary S, Hughes J, Singh L. Gabapentin (neurontin) and S(+)-3-isobutylgaba represent a novel class of selective antihyperalgesic agents. *Br J Pharmacol* 1997; 121: 1513-22.
13. Brown JP, Boden P, Singh L, Gee NS. Mechanism of action of gabapentin. *Rev Contemp Pharmacother* 1996; 7: 203-14.
14. Mellik GA, Larry DO, Mellik B. Reflex sympathetic dystrophy treated with gabapentin. *Arch Phys Med Rehabil* 1997; 78: 98-105.

15. Rosner H, Rubin L, Kestenbaum A. Gabapentin adjunctive therapy in neuropathic pain states. *Clin J Pain* 1996; 12:56-8.
16. Handelman L, Cochrane KJ, Aronson MJ, Ness R, Rubinstein KJ, Kanof PD. Two new rating scales for opiate withdrawal. *Am J Drug Alcohol Abuse* 1987; 13: 293-308.
17. Freye E, Levy JV, Partecke L. Use of gabapentin for attenuation of symptoms following rapid opiate detoxification (ROD)-correlation with neurophysiological parameters-. *Neurophysiol Clin* 2004; 34: 81-9.
18. Gotz TJ, Feuerstein A, Lais, Meyer DK. Effects of gabapentin on release of gamma-aminobutyric acid from slices of rat neostriatum. *Arzneimittelforschung* 1993; 43: 636-8.
19. Goldlust A, Su TZ, Welty DF, Taylor CP, Oxender DL. Effects of anticonvulsant drug gabapentin on the enzymes in metabolic pathways of glutamate and GABA. *Epilepsy Res* 1995; 22: 1-11.
20. Gee JP, Brown VU, Dissanayake J, Offord R, Thurlow, Woodruff GN. The novel anticonvulsant drug, gabapentin (Neurontin), binds to the alpha₂delta subunit of a calcium channel. *J Biol Chem* 1996; 271: 5768-76.
21. Sills GJ. The Mechanisms of action of gabapentin and pregabalin. *Curr Opin Pharmacol* 2006; 6: 108-13.
22. Happe S, Klosch G, Saletu B, Zeilhofer J. Treatment of idiopathic restless legs syndrome (RLS) with gabapentin. *Neurology* 2001; 57: 1717-9.
23. Garcia-Borreguero D, Larrosa O, Lave Y, Dela Liave Y, Verger K, Masramon X, Hernandez G. Treatment of restless legs syndrome with gabapentin: a double-blind, cross-over study. *Neurology* 2002; 59: 1573-9.
24. Silber MH, Ehrenberg BL, Allen RP, Buchfuhrer MJ, Earley CJ, Hening WA, Rye DB. An algorithm for the management of restless legs syndrome. *Mayo Clin Proc* 2004; 79: 916-22.
25. Philip WH, Peng, Duminda N, Wijeyesundara, Carina CF. Use of gabapentin for perioperative pain control - A meta-analysis. *Pain Research & Management* 2007; 12: 85-92.